

Rövidített munkaidő

Rövidített munkaidőről akkor beszélünk, ha egy cégnél a munkaidő mértékét időben behatárolt módon lecsökkentik. Azért, hogy ne legyen szükség elbocsátásokra, és az Ön cége és az egész gazdaság el tudja viselni a koronavírus-krízist, a szociális partnerek, melyek a munkavállalói kamarából, a szakszervezetekből és a gazdasági kamarából állnak, egy különleges modellben állapodtak meg tárgyalás útján: Az Ön munkaideje akár nulla órára is lecsökkenthető. Ennek ellenére Önnek továbbra is folyósítják majdnem a teljes munkabérét.

Amennyiben tehát felkínálják Önnek a munkaviszonya (átmeneti) megszüntetését, nyomatékosan hívja fel munkáltatója figyelmét erre az alternatívára!

1. Mit nyerek a koronavírus miatt rövidített munkaidővel?

A munkaideje lecsökken, munkahelye pedig megmarad. A munkáltató az eddigi jövedelme 80-90%-át folyósítja Önnek a továbbiakban is. Ezért cserébe a munkáltató az AMS-től [Munkaügyi Hivatal] támogatást kap a le nem dolgozott munkaórák kompenzálására.

Ehhez még az alábbi előnyök is kapcsolódnak:

- A rövidített munkaidő tartamára plusz egy hónapra felmondási védelem.
- A koronavírus miatti rövidített munkaidő üzemi tanács nélkül működő cégeknél is lehetséges.
- A rövidített munkaidő akkor is érvényes, ha a cég teljesen leállította működését.

2. Mennyi bért, illetve fizetést kapok rövidített munkaidő esetén?

Az AMS által a rövidített munkaidőre fizetett támogatás mértéke az Ön rövidített munkaidő bevezetése előtti bruttó jövedelméhez igazodik, beleértve ebbe a pótlékokat, juttatásokat és folyamatosan járó jutalékokat is, nem veszik viszont figyelembe a költségterítéseket/napidíjakat, a távolléti pótlékot és a túlóradíjakat:

Így Önnek a munkáltatótól az alábbiak szerint jár havonta munkabér a rövidített munkaidő időszakában (a korábbi nettó munkabér százalékában kifejezve)

- 1.700,- € havi bruttó munkabérig a rövidített munkavégzés során az addigi nettó bér 90%-a
- 2.685,- € havi bruttó munkabérig a rövidített munkavégzés során az addigi nettó bér 85%-a
- 2.686,- € havi bruttó munkabérig a rövidített munkavégzés során az addigi nettó bér 80%-a
- Az 5.370,- € fölötti jövedelemrészekre nem jár támogatás.
- Az ipari/szaktanulók a rövidített munkavégzés keretében is addigi juttatásuk 100%-át kapják.

Így tehát a munkáltató az Ön korábbi jövedelmének 80, 85 vagy 90 százalékát fizeti, függetlenül attól, hogy Ön hány órát dolgozik hetente. Rövidített munkaidő esetén ugyanis a ledolgozott munkaidőt folyamatosan vezetik, viszont a végeredmény, tehát az, hogy a munkáltató által az AMS felé bejelentett munkaidőcsökkentés mértékét ténylegesen eléri-e, csak a rövidített munkaidős időszak végén állapítható meg.

A munkáltató az AMS felé kötelezettséget vállal arra, hogy az Ön rövidített munkaidős rendszerben fizetett bére (nettó bérszázalék) nem lesz alacsonyabb, mint a ténylegesen ledolgozott munkaóráinak értéke. Ha tehát az Önre vonatkozó nettó bérszázalék 80%, azonban a teljes rövidített munkaidős időszak során összesen többet dolgozott, mint amit a munkáltató eredetileg bejelentett, akkor a munkáltató köteles ennek megfelelően több bért fizetni Önnek.

Tipp: Javasoljuk, hogy vezesse gondosan a ténylegesen ledolgozott munkaóráit! Így könnyen ellenőrizhető, hogy valóban minden ledolgozott munkaórát kifizettek-e. Az AK e célra saját alkalmazást fejlesztett ki, amely lehetővé teszi a ledolgozott munkaidő jól átlátható és hiánytalan rögzítését: <https://ak-zeitspeicher.at>.

3. „All-in” szerződésem van, vagy túlóraátalányban állapodtunk meg. Ezeket figyelembe veszik a rövidített munkaidő alatt nekem járó munkabér kiszámításánál?

Ha az Ön munkaszerződésében az szerepel, hogy a túlóraátalány mellőzhető, akkor a túlórákat a rövidített munkaidő esetén járó jövedelem kiszámításánál sajnos nem veszik figyelembe.

Ha a munkaszerződése egyetlen pontjában sem szerepel kifejezetten, hogy a túlóraátalány visszavonható, illetve, ha „all-in” szerződéssel rendelkezik, akkor a rövidített munkaidő esetén járó jövedelmét a túlóraátalány, illetve az „all-in” munkabér figyelembevételével számítják ki.

4. El kell-e használnom a szabadságomat, illetve az összegyűlt plusz óráimat a rövidített munkaidő bevezetése előtt?

A koronavírus miatti rövidített munkaidőről szóló irányelv szerint az előző évekből fennmaradt szabadságot és a felgyűlt plusz órákat a rövidített munkaidő bevezetése előtt vagy annak során lehetőleg – tehát amennyire az elvárható - el kell használni. Az AMS cserébe rendkívül nagylelkű (80–90 %-os) bérkompenzációt biztosít. A felgyűlt szabadság elhasználásának előnye az is, hogy a szabadság idejére teljes munkabér jár, nem csupán annak 80–90%-a. Nehogy a szabadsággal kapcsolatos vita miatt kockáztassa a rövidített munkaidőt, hiszen ez a megoldás igen jelentős előnyökkel jár!

Megjegyzés: A „szabadságév” általában a cégben ledolgozott első munkanaptól kezdődik. Ezt a dátumot a munkaszerződés tartalmazza. Van, akinek a szerződése szerint a szabadságév azonos a naptári évvel, vagyis január 1.-el kezdődik. Kérjük, ellenőrizze, hogy az Ön munkaszerződésében mi szerepel, vagy érdeklődjön az üzemi tanácsnál (ha van).

5. Mikor és hogyan lehet a koronavírus miatt rövidített munkaidőt bevezetni egy cégnél?

A koronavírus miatti rövidített munkaidő bevezetése az Ön cégnél az üzem nagyságától és az ágazattól függetlenül lehetséges. Azok az egyesületek és közjogi személyek is, amelyek munkaerő-piaci szereplőnek számítanak (pl. állami múzeumok), bevezethetik a rövidített munkaidőt. Ha az Ön vállalata be szeretné vezetni a koronavírus miatti rövidített munkaidőt, akkor első lépésként fel kell vennie a kapcsolatot az AMS-szel. Ez történhet e-mail-ben vagy telefonon is.

Ugyanakkor üzemi szinten is megbeszéléseket kell lefolytatni, hogy az üzemi tanáccsal rendelkező vállalatoknál aláírásra kész üzemi megállapodást lehessen kötni.

Az üzemi tanáccsal nem rendelkező cégeknél egyéni megállapodásra van szükség minden egyes munkavállalóval. Ezeket azonban az egyszerűség kedvéért egy példányban készítik el, ahol az utolsó oldalon minden foglalkoztatott aláírja. Ezzel időt takarítanak meg, és minimalizálódik a bürokrácia.

Aztán a megállapodást a szociális partnerek (a Szakszervezet és a munkáltató képviselője, legtöbbször a Gazdasági Kamara) 48 órán belül aláírják. Utolsó lépésként a megállapodást a munkáltató eljuttatja az AMS-hez. Ez működhet az eAMS-Kontón de e-mail-en keresztül is.

6. Hogy tud közreműködni az üzemi tanács tagja a rövidített munkaidő megteremtésében?

Az üzemi tanács tagja fontos személy lehet annak megvalósításában, hogy egyáltalán létrejöjjön a tárgyalás a rövidített munkaidőről. Őt minden esetben, kezdettől fogva be kell vonni a rövidített munkaidő bevezetéséről szóló tárgyalásokba. Ez vonatkozik a munkáltató és az AMS közti, a rövidített munkaidőre vonatkozó szükséges keretfeltételekről, a rövidített munkaidőről szóló megállapodásról, valamint a szükséges üzemi megállapodásokról folytatott megbeszélésekre. Üzemi tanács hiánya esetén azt a szakszervezet helyettesíti.

7. Van valami, ami a vállalat szemszögéből a rövidített munkaidő ellen szól?

Nincs. A szociális partnerek nyomására a korona -rövidített munkaidőt a vállalkozások számára még vonzóbbá tették. A szövetségi kormányzat a koronavírus miatti rövidített munkaidő alatt fizetendő TB-hozzájárulások fizetését az első naptól fogva átvállalja. Ezzel a március 17-re virradó éjjel elért megegyezéssel olyan csomagot sikerült kialakítani, amely a legnagyobb anyagi támogatást biztosítja a vállalatoknak. Mostani szemmel nézve nincs olyan indok, ami alapján munkavállalókat elbocsátának.

8. A munkaviszonyom sajnos a rövidített munkaidő bevezetése előtt megszűnt. Élhetek-e mégis a rövidített munkaidő lehetőségével?

Az AMS a rövidített munkaidős támogatáshoz azt követeli meg, hogy Önnek legalább egy hónapos megszakítás nélküli munkaviszonya legyen a munkáltatóval. A támogatás kiszámításának alapjául ez a teljes hónap szolgál.

Az Ön szempontjából ez a következőket jelentheti:

- Amennyiben Önt már kijelentették az egészségbiztosítónál (ÖGK), és hivatalosan munkanélkülinek számít, úgy visszatérhet munkáltatójához, ebben az esetben azonban a munkáltató az első hónapban nem kapna támogatást Ön után az AMS-től, vagyis Ön csak a második hónaptól lépne be a rövidített munkaidő rendszerébe.
- Amennyiben még nem történt meg a kijelentés az egészségbiztosítónál (ÖGK), (mivel például még zajlik a felmondási idő), úgy a munkáltató a felmondást az Ön beleegyezésével visszavonhatja, és így Ön rögtön bekerülhet a rövidített munkaidő rendszerébe.

9. Mennyi ideig tarthat a koronavírus miatti rövidített munkaidő?

Egyelőre a koronavírus miatti rövidített munkaidő három hónapra van korlátozva. Szükség esetén a rövidített munkaidőt további három hónapra meg lehet hosszabbítani.

10. Hogyan zajlik a munkaidő csökkentése?

A rövidített munkaidő teljes időtartama alatt (pl. 3 hónap) az eddigi munkaidejének legalább 10%-át le kell dolgoznia. A munkaidőt azonban meg is lehet osztani, pl. úgy, hogy kezdetben talán nulla órát dolgozik hetente, később ennek arányában aztán többet.

Egy példa:

Egy cég 3 hónapra (13 hétre) bevezeti a rövidített munkaidőt. Ez érint egy teljes munkaidőben dolgozó foglalkoztatottat, akinek a normál munkaideje 38,5 óra hetente.

A 38,5 óra 10%-a 3,85 óra. 13 héttel beszorozva ez azt jelenti, hogy a rövidített munkaidő teljes időtartama alatt a teljes állású foglalkoztatottnak legalább 50,5 órát (azaz ötven órát és három percet) kell ledolgoznia.

Hogy ezt az 50 óra 3 percet mikor teljesíti, abban a céggel megállapodnak, és természetesen függ a világjárvány további alakulásától.

Tehát lehetséges volna, hogy az első 11 héten egyáltalán nem dolgozik. A teljes állásban foglalkoztatott személy erre megkapná támogatásként az AMS-től az addigi jövedelme 80-90%-át, a munkáltatójának 11 hétig semmilyen személyügyi költsége nem lenne.

A 12. héten például dolgozhatna 11 órát és 33 percet, az utolsó héten pedig ismét teljesíthetné a megszokott 38,5 órát.

11. Mi történik a 13. és 14. havi fizetéssel a rövidített munkaidős munkavégzés alatt?

A különleges kifizetések (szabadság- ill. karácsonyi pénzt) az Ön bruttó bérpótlási arányától függetlenül (80-90%), az AMS levonások nélkül támogatja. Ezért a 2020-as évre szokás szerint a mindenkor esedékesség napján a „teljes” szabadságra és karácsonyra járó külön kifizetését megkapja a munkáltatótól.

12. A munkaidőm lecsökkentése szabadidőnek számít?

Alapvetően a felszabaduló idő szabadidőnek számít, és így szabad rendelkezésére áll. Ez alatt az idő alatt más munkaviszonyban is dolgozhat és járulékos pénzt kereshet vele. Vegye azonban figyelembe ebben az összefüggésben az érvényes törvényi, ill. egyéni szerződésekben rögzített versenytilalmi kikötéseket!

13. Fel lehet mondani nekem a rövidített munkaidős időszak alatt?

A rövidített munkaidő időtartama alatt az Ön cégének tartania kell magát ahhoz a dolgozói létszámhoz, ami a rövidített munkaidő kérvényezése idején fennállt. Ugyanez érvényes az üzemszervezésre is, ha ezek helyileg vagy üzemszervezési szempontok miatt annyira el vannak választva egymástól, hogy különböző kollektív szerződések érvényesek bennük.

Üzemi szintű felmondások legkorábban az ún. megtartási időszak [Behaltefrist] lejártával (1 hónappal a rövidített munkaidő megszűnte után) mondhatók ki. Ettől az AMS csak kivételes esetben tekinthet el, amennyiben olyan fontos okok állnak fenn, amik miatt a foglalkoztatotti állomány fenntartása lehetetlennek tűnik.

A személyre szóló felmondás azonban mindig lehetséges. A munkáltató azonban köteles a konkrét foglalkoztatottnak történt felmondást az AMS felé megindokolni, és a foglalkoztatotti létszámot új munkaerő felvételével fenntartani.

Amennyiben Ön saját maga mond fel, vagy ha a munkaviszonyt közös megegyezéssel bontják fel, akkor a munkáltató nem köteles feltölteni a foglalkoztatotti állományt. Ugyanez érvényes akkor, ha fennállnak a munkaviszony - a munkáltató által történő idő előtti - megszüntetésének feltételei (azonnali elbocsátás). Közös megegyezéssel történő munkaviszony-megszüntetés esetén Önnek bizonyíthatóan lehetőséget kell kapnia arra, hogy tanácskozzon az üzemi tanács tagjával, vagy a szakszervezettel vagy a munkavállalói kamarával a munkaviszony megszüntetésének módjáról.

14. Létezik a rövidített munkaidős fázis után felmondási védelem?

A rövidített munkaidőről szóló megállapodásokban a rövidített munkaidő befejezése utáni időszakra rögzítettek egy 1 hónapos ún. megtartási időszakot. Ez a rövidített munkaidő utáni megtartási határidő természetesen csak azokra a munkavállalókra érvényes, akiket a rövidített munkaidő érintett.

15. Magam is felmondhatok a rövidített munkaidő tartama alatt?

A rövidített munkaidő teljes időtartama alatt - az érvényben lévő határidők betartásával - Ön bármikor felmondhat, ill. indítványozhatja a munkaviszonya közös megegyezéssel történő megszüntetését. A közös megegyezéssel történő megszüntetés esetén azonban ez csak akkor érvényes, ha Ön bizonyíthatóan megkapta azt a lehetőséget, hogy az üzemi tanács tagjával vagy a szakszervezettel tanácskozzon a munkaviszonya megszüntetésének módjáról.

16. Akkor is igénybe vehetem a rövidített munkaidőt, ha határozott időre szóló munkaszerződése van, kölcsönzött munkaerő vagyok, részmunkaidőben dolgozom, vagy ipari/szaktanuló vagyok?

Igen! Amennyiben részmunkaidősként dolgozik, munkaidejét megfelelően csökkenteni kell.

Ha életkor alapján került részmunkaidős állásba, akkor az Ön már eleve csökkentett munkaidejét kell még tovább csökkenteni. Ebben az esetben Ön tovább kapja az időskori részmunkaidőre járó jövedelemkiegészítést. A cége kifizeti azokat az órákat, amelyeket Ön továbbra is teljesít. A munkabér max. 90%-ra történő kiegészítését az AMS vállalja át.

Kölcsönzött munkavállaló is dolgozhat rövidített munkaidőben, amit azokra a dolgozókra vonatkozóan, akik épp nincsenek kikölcsönözve, bevezethet maga a munkaerőkölcsönző cég is, mellyel munkaviszonyban áll (vagyis az Ön munkáltatója).

A másik lehetőség az, ha a rövidített munkaidőt az a cég vezeti be a saját állományú dolgozói részére, ahol a kölcsönzött munkavállalók is dolgoznak. Ebben az esetben őket is be lehet vonni, amihez az szükséges, hogy a munkavállalókat igénybe vevő cég erről megállapodást kössön a munkaerőkölcsönző céggel.

Fontos: A kieső munkaidőben a munkaerőkölcsönző cég nem „kölcsönözheti ki” Önt másik cégnek!

A szaktanuló-/ipari tanulók továbbra is megkapják teljes juttatásukat!

17. Csekély mértékben foglalkoztatott munkavállaló vagyok. Rám is vonatkozik a rövidített munkaidő?

A koronavírus miatt bevezetésre kerülő rövidített munkaidő azok számára érhető el, akik fizették a járulékokat a munkanélküli-biztosításba, emiatt a csak csekély mértékben foglalkoztatottak nem kérvényezhetik azt. Sajnos ők így ebben a helyzetben nem védettek. Arra azonban nincs lehetősége a főnököknek, hogy egyszerűen felmondjon nekik, hanem ilyenkor is be kell tartania a kollektív szerződés szerinti felmondási időt. A vendéglátóiparban ez 14 nap. Így az érintettek legalábbis a felmondási idő alatt továbbra is kapják a munkabérüket.

18. Szabad-e túlóráznom a rövidített munkaidő alatt?

Igen, de csak akkor, ha ez a céggel a rövidített munkaidőre vonatkozóan megkötött megállapodásban lehetőségként szerepel. Ilyenkor konkrétan fel kell tüntetni azokat a céges részlegeket, ahol a túlóra szóba jöhet.

A rövidített munkaidős időszakban előfordulhatnak olyan hetek, amikor a rövidített munkaidőn túl is folyik a munka. Ezekre a többletórákra Önnek a rövidített munkaidőben alkalmazott nettó bére jár. A rövidített munkaidőre az Ön munkáltatójának az AMS által fizetett támogatást pedig a havi elszámolások keretében mindenképpen a ténylegesen ledolgozott munkaidőhöz igazítják, vagyis ennek megfelelően növelik, vagy csökkentik.

19. Mi történik, ha a rövidített munkaidő tartama alatt megbetegszem?

Ha Ön megbetegszik, munkáltatója a megszokott módon fizeti a betegszabadságot, azonban csak a rövidített munkaidős időszakra garantált munkabérnek megfelelő mértékben (80-85-90%).

20. Elmehetnek-e a rövidített munkaidő alatt szabadságra?

Igen, erre van mód. Nem lehetséges azonban az, hogy csak azokra a napokra veszünk ki szabadságot, amelyeken tényleges munkavégzés zajlik, azokra meg nem, amikor a munka elmarad. Azaz nem lehetséges az, hogy pl. három szabadságos nappal egy egész hét szabadságra tegyünk szert.

21. Az egyesületek vezethetnek be rövidített munkaidőt?

Ha Ön egy egyesület alkalmazásában áll, megegyezhetnek a rövidített munkaidőben. Akihez fordulhatnak: az egyesület ügyvezetője a gazdasági kamarához, a munkavállalók és az üzemi tanács pedig az illetékes szakszervezethez.

22. Mi történik akkor, ha a munkáltatóm a rövidített munkaidő alatt fizetéseképtelenné válik (csődbe megy)?

Ebben az esetben a rövidített munkaidő megszűnik. Nyilatkozzon úgy, hogy Ön továbbra is munkára kész, és jelentkezzen haladéktalanul a Munkavállalói Kamaránál (Arbeiterkammer).

Ha többet szeretne tudni: Itt talál [további információt](#) arról, hogy hogyan működik a rövidített munkaidő, valamint arról, hogyan születhet megállapodás az üzemi tanáccsal rendelkező vagy anélkül működő cég és a munkavállaló között.